37. ARAŞTIRMA SONUÇLARI TOPLANTISI 2. CİLT

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

37. ARAŞTIRMA SONUÇLARI TOPLANTISI 2. CİLT

17-21 HAZİRAN 2019
DİYARBAKIR

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayın No: 3655/1
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayın No: 188/1

YAYINA HAZIRLAYAN
Dr. Candaş KESKİN

17-21 Haziran 2019 tarihlerinde gerçekleştirilen 41. Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu, Diyarbakır Dicle Üniversitesi'nin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

Kapak ve Uygulama
Başak Kitap

e-ISSN: 2667-8837

Kapak Fotoğrafı : Tahsin Korkut
2018 Yılı Mardin ve Batman İlleri (Tur Abidin)
Ortaçağ Dönemi Kültür Varlıkları Yüzey Araştırması

Not : Araştırma raporları, dil ve yazım açısından Dr. Candaş KEKSİN tarafından denetlenmiştir. Yayımlanan yazıların içeriğinden yazarları sorumludur.

Ankara 2020

41. ULUSLARARASI KAZI, ARAŞTIRMA VE ARKEOMETRİ SEMPOZYUMU BİLİM KURULU

SCIENTIFIC COMMITTEE OF 41TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF EXCAVATIONS, SURVEYS AND ARCHAEOMETRY

Prof. Dr. Vecihi ÖZKAYA	Dicle Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Celal ŞİMŞEK	Laodikeia Kazı Başkanı
Prof. Dr. Douglas BAIRD	Boncuklu Höyük Kazı Başkanı
Prof. Dr. Havva İŞKAN IŞIK	Patara Kazı Başkanı
Prof. Dr. Annalisa POLOSA	Elaiussa Sebaste Kazısı Başkanı
Prof. Dr. Mehmet ÖNAL	Harran Kazı Başkanı
Prof. Dr. Nicholas D. CAHİLL	Sardis Kazı Başkanı
Prof. Dr. İrfan YILDIZ	İçkale Artuklu Sarayı Kazı Başkanı
Prof. Dr. Engelbert WINTER	Doliche Kazı Başkanı
Prof. Dr. Erhan ÖZTEPE	Alexandria Troas Kazı Başkanı
Prof. Dr. Marcella FRANGIPANE	Aslantepe Kazı Başkanı
Doç. Dr. Aytaç COŞKUN	Zerzevan Kalesi Kazı Başkanı

ULUSLARARASI KAZI, ARAŞTIRMA VE ARKEOMETRİ SEMPOZYUMU YAYIN KURALLARI

Göndereceğiniz bildiri metinlerinin aşağıda belirtilen kurallara uygun olarak gönderilmesi, kitabın zamanında basımı ve kaliteli bir yayın hazırlanması açısından önem taşımaktadır. Bildirilerin yazımında kitaptaki sayfa düzeni esas alınarak;

* Yazıların A4 kağıda, üstten 5.5 cm. alttan 5 cm. soldan 4.5 cm. sağdan 3 cm. lik bir boşluk bırakılarak, 10 punto ile, bir satır aralığı olacak şekilde, Times New Roman fontu ile en fazla 10 sayfa yazılmalı,
* Başlık 14 punto, büyük harf ve bold olacak şekilde yazılmalı,
* Bildiri sahiplerinin isimleri başlığın altında, sağ üstte yer almalı, alt alta sıralanmalı ve unvan kullanılmamalı,
* Metinde ana başlıklar büyük harflerle ve italik, alt başlıklar, baş harfleri büyük ve italik olarak yazılmalı,
* Metin içinde geçen yabancı sözcük ve terimler, örneğin "in-situ" italik olarak yazılmalı,
* Metin içinde Milattan Önce gibi çok alışılagelmiş kısaltmalar dışında kısaltma kullanılmamalı, Milattan Önce ve sonra kısaltması: M.Ö., M.S. Erken Tunç Çağı: ETÇ olarak kullanılmalıdır.
* Bölge adlarının ilk harfleri, aynı şekilde yer, coğrafya ve kurum adlarının ilk harfleri büyük yazılmalıdır. Örneğin: Doğu Anadolu, Yakın Doğu, Avrupa, Akdeniz Bölgesi, Dicle Nehri, Ankara Üniversitesi, Türk Tarih Kurumu gibi.
* Ölçü ve ağırlıklar m. cm. mm. lt. gr. şeklinde yazılmalı,
* Dipnotlar metnin altında ve metin içinde numaraları belirtilerek, 8 puntoda yazılmalı,
* Dipnot ve kaynakçada (bibliyografya) kitap ve dergi isimleri italik yazılmalı,
* Harita, çizim ve resimler 15 adetten fazla olmamalı, fotoğraflar JPG veya TIFF olarak gönderilmeli, gönderilen resimlerin çözünürlüğünün en az 300 pixel/ınch olmalı,
* Çizimlere (Çizim: 1), resimlere (Resim: 1), haritalara (Harita: 1) olarak alt yazı yazılmalı ve kesinlikle levha sistemi kullanılmamalı,
* Yayım için telif anlaşması gerektiren Googleearth gibi görseller kullanılmamalı,
* Bildirilere, ilk sayfanın altında, dipnotlardan önce bütün yazarların mutlaka isim, unvan, e-mail ve yazışma adresi yazılmalıdır.

Yayınlanacak bildiri sayışının artması, kitapların zamanında basımını güçleştirdiğinden, bildirilerinizin sempozyum sırasında teslim edilmesi ya da en geç *1 Ağustos tarihine kadar, yayinlar@ktb.gov.tr* e-mail adresine gönderilmesi gerekmektedir.

Yayın kurallarına uymayan ve geç gönderilen bildiriler kesinlikle yayınlanmayacaktır.

PUBLICATION INSTRUCTIONS

The papers presented in the International Symposium of Excavations, Surveys and Archaeometry will be published as before.

In order to complete a high-quality print in time, we kindly request you to send the paper texts in the format specified below:

1. Texts should be written in 10 pages on A4 paper, with Times New Roman and 10 type size within a space of 13.5x19 cm. Line spacing should be 10 points.
2. Heading should be written in bold with 14 typesize and with 14 points of line space. Main headings should be written with capitals, sub-headings with lower letters. Both types of headings should be written in italics.
3. Footnotes should be placed at the bottom of the pages, with their numbers indicated in the text. Footnote texts should be written with 8 type size and line space of 8 points.
4. Book and periodical titles in the footnotes and bibliography should be written in italics.
5. Total number of drawings and photos should not exceed 15. Photos should be either in JPG or TIFF format with at least 300 dpi solution and sent in a separate file.
6. Captions should be added to drawings (Drawing: ……), photos (Photo: ……) and maps (Map: ……). Plate system should not be used.
7. Authors must indicate their names, titles and contact information in their papers.
8. Digital text of the paper should be added to the print-out and both texts should be identical. Otherwise the digital version will be considered default.

As sudden accumulation of papers makes it difficult to complete printing in time, papers should either be submitted during the symposium or sent to *yayinlar@ktb.gov.tr* until the 1st of August.

The papers that fail to comply with those instructions or that are sent after the deadline will not be published on no account.

İÇİNDEKİLER

Erdoğan ASLAN, Uğurcan ORHAN, L. Ufuk ERDOĞAN, Umut Can KAZANLIOĞLU
Kekova Adası Arkeolojik Yüzey/Sualtı Araştırması 2018 1

Erkan FİDAN, Murat TÜRKTEKİ, Sinem TÜRKTEKİ, Umay OĞUZHANOĞLU AKAY, Sezer SEÇER FİDAN, Yusuf TUNA
Eskişehir ve Kütahya İlleri Tarih Öncesi Dönem Yüzey Araştırmaları (EKAR) 2018 Yılı Çalışmaları 15

Faris DEMİR
Aigeai Yüzey Araştırması 2018 35

Fatma BAĞDATLI ÇAM, Ali BORA, Mükerrem KÜRÜM, Bülent ÖZTÜRK, Handan B. ALTUNKAYALIER, Suhal SAĞLAN, Yasemin BORA, Asuman KURU, Feride İmrana ALTUN, Sinan PAKSOY, İzzettin ELALMIŞ, Abdülhalim Varol, Cenk BERKANT
Bartın İli Yüzey Araştırmaları: 2017-2018 53

Felix PIRSON, Bernhard LUDWIG, Güler ATEŞ
Pergamon Çevresinde Yürütülen 2018 Yılı Yüzey Araştırmaları 75

Ferit BAZ
2018 Yılı Termessos Epigrafik Yüzey Araştırmasının Genel Sonuçları 91

Fikret ÖZCAN, Nihal ÇEVİK, Eser YAYAN, İbrahim ACUCE
Kuzey Pisidia Yüzey Araştırması 2018 99

Gizem KARTAL, İsmet Berkan ERDEM, Pınar PERÇİN, Metin KARTAL
Eskişehir İli Tarih Öncesi Arkeolojisi Yüzey Araştırması (II), 2018 125

Gökhan COŞKUN
Lebedos ve Territoryumu Arkeolojik Yüzey Araştırması, 2018 141

Göknil ARDA
Harosman (Ortakent) Mağaraları Belgeleme Çalışması 157

Güner SAĞIR
Kars İli ve Çevresinde Yer Alan Ortaçağ Ermeni Kiliseleri (Ani Hariç) Yüzey Araştırması 2018 Yılı Çalışmaları 173

Hacer SANCAKTAR, Kudret SEZGİN, Ayça DOKUZBOY, İlter TANRIVERDİ
Yozgat İli ve İlçeleri Arkeolojik Yüzey Araştırması:
2018 Yılı Çalışmaları 187

Harun OY, Doğuş COŞAR, Göknur BEKTAŞ
Uşak-Ulubey İlk Tunç Çağı Araştırmaları 209

Hatice PAMİR, Ayşe BELGİN HENRY, Canan KARATAŞ YÜKSEL
Kuseyr Yaylası Yüzey Araştırması 2018 231

Hülya ÇALIŞKAN AKGÜL, Sinan KILIÇ, Serkan DEMİREL
Trabzon İli Protohistorik Dönem (Kalkolitik ve Tunç Çağları) Yüzey Araştırması
2018 Yılı Ön Sonuçları 253

Hüseyin METİN, Salih SOSLU
Kremna ve Çevresi Yüzey Araştırması 2018 277

Hüseyin Sami ÖZTÜRK, Ezgi Demirhan ÖZTÜRK
Sakarya ve Bilecik İllerinde Epigrafik Tarihi-Coğrafi Yüzey Araştırması 2018 291

İbrahim KUNT
Mevlâna Müzesi Haziresindeki Mezar Taşları 297

İlker IŞIK
2018 Yılı Konya İli, Karatay ve Altınekin İlçeleri, Bozdağ Milli Parkı Doğu ve
Kuzey Kesimi Yüzey Araştırması 309

İrfan DENİZ YAMAN, Mustafa YILDIZ, Iraz ASLI YAMAN
Aksaray İli Paleolitik Çağ Yüzey Araştırması (2018) 327

İsmail BAYKARA, Berkay DİNÇER, Serkan ŞAHİN, Ece EREN
Esin ÜNAL, Birkan GÜLSEVEN
Van İli Neojen ve Pleistosen Dönemleri Yüzey Araştırması-2018 343

İsmail ÖZER, Mehmet SAĞIR, İsmail BAYKARA, Başak KOCA ÖZER, Berkay DİNÇER
Naoki MORİMOTO, Wataru MORİTA, Serkan ŞAHİN, Ece EREN, Öznur GÜLHAN,
Ayşegül ÖZDEMİR
2017 ve 2018 Yılı Muğla ve Çanakkale İlleri Yüzey Araştırması 355

Jeroen POBLOME, Rinse WILLET, Patrick T. WILLET, Ralf VANDAM, Chris CARLETON,
Eva KAPTIJN, Hendrik ULENERS Adnan MİRHANOĞLU, Maarten LOOPMANS
The 2018 Sagalassos Survey Research 375

Kadriye ÖZÇELİK, Hande BULUT, Esra TUNÇEL, Eşref ERBİL, Murat MUTLU
Denizli İli Prehistorik Dönem Yüzey Araştırması, 2018 401

Maria ANDALORO, Murat E. GULYAZ, Paola POGLIANI, Hatice TEMUR
Wall Painting Restoration And Conservation In The New Church Of
Tokalı In Goreme's Open Air Museum 415

Mehmet Ali YILMAZ, Rainer M. CZICHON, Mehmet DENİZ, Hüseyin DÜLGER
Samet AKIN, Aybüke NACAR, Anıl SÖYLER, Hasan ÇELİK, Fırat YİĞİT
Uşak Protohistorik Dönem Yüzey Araştırması (UPDAP) 2018 Yılı Sonuçları 435

Mehmet ÖNA, Süheyla İrem MUTLU, Semih MUTLU
Harran Ovası Yüzey Araştırması 2018 469

Mehmet ÖZHANLI, Hakan ALPASLAN, Ersin ÖZEN, Ali GÜNDOĞAN, Habibe UĞUZ
Isparta İli Yalvaç, Gelendost ve Şarkikaraağaç İlçeleri
Arkeolojik Yüzey Araştırması 2018 487

Mehmet SAĞIR, İsmail ÖZER, İsmail BAYKARA, Seçil SAĞIR
Serkan ŞAHİN, Ece EREN, Ayşegül ÖZDEMİR, Berkay YAŞAR
2018 Yılı Ankara İli ve İlçeleri Yüzey Araştırması 499

Michele MASSA, Christoph BACHHUBER, Fatma ŞAHİN
Deniz SARI, Hüseyin ERPEHLİVAN, Yusuf TUNA
Konya İli Karatay ve Çumra İlçeleri Arkeolojik Yüzey Araştırması Projesi
2018 Yılı Sonuçları 511

F.Mine TEMİZ, Müge ÇİFTYÜREK, Servet ÇAYAN
Hatay İli Türk ve İslam Dönemi Yüzey Araştırması 2018 529

Muhammet ARSLAN, Bekir KARACABEY, Ahmet ŞEN
Ortaçağ'dan Günümüze Kars ve İlçelerindeki Türk Dönemi (2018 Yılı Çalışmaları) 551

Murat AKAR, Ulaş AVŞAR, Müge BULU
Amik Ovası Bölgesel Yüzey Araştırması 2018 Yılı Çalışmaları 577

YOZGAT İLİ VE İLÇELERİ ARKEOLOJİK YÜZEY ARAŞTIRMASI: 2018 YILI ÇALIŞMALARI

Hacer SANCAKTAR*
Kudret SEZGİN
Ayça DOKUZBOY
İlter TANRIVERDİ

GİRİŞ

Yozgat İli ve İlçelerinde ''Klasik, Helenistik, Roma ve Bizans Dönemleri'' Arkeolojik Yüzey Araştırması 2018 yılı sezonu, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün izni ve Yozgat Bozok Üniversitesi'nin desteği ile 19.06.2018-07.07.2018 tarihleri arasında Yozgat İli Çayıralan, Çandır, Çekerek ve Aydıncık ilçelerinde yürütülmüştür. Araştırmaya Bakanlık temsilcisi olarak Yozgat Müze Müdürlüğü'nden Sanat Tarihçi Abdürrahim Mutaş katılmıştır[1].

* Dr. Öğr. Ü. Hacer SANCAKTAR, Yozgat Bozok Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, 66100 Yozgat/TÜRKİYE. hacer.sancaktar@bozok.edu.tr

Araş. Gör. Dr. Kudret SEZGİN, Çorum Hitit Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, 19030 Çorum/TÜRKİYE. kudretsezgin@hitit.edu.tr

Araş. Gör. Dr. Ayça DOKUZBOY, Yozgat Bozok Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, 66100 Yozgat/TÜRKİYE. ayca.dokuzboy@bozok.edu.tr

Araş. Gör. İlter TANRIVERDİ, Yozgat Bozok Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, 66100 Yozgat/TÜRKİYE. ilter.tanriverdi@bozok.edu.tr

1 Yozgat Bozok Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Hacer SANCAKTAR başkanlığındaki araştırma heyetinde; Yozgat Bozok Üniversitesi Arkeoloji Bölümü'nden Prof. Dr. Galip AKIN, Dr. Öğr. Üyesi M. Bülent ŞENOCAK, Mimarlık Bölümü'nden Dr. Öğr. Üyesi Emine Saka AKIN, Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nden Dr. Öğr. Üyesi Yusuf POLAT, Dr. Öğr. Üyesi Rahşan TAMSÜ POLAT, Yozgat Bozok Üniversitesi'nden Araş. Gör. Dr. Ayça DOKUZBOY, Çorum Hitit Üniversitesi'nden Araş. Gör. Dr. Kudret SEZGİN, Yozgat Bozok Üniversitesi'nden Araş. Gör. İlter TANRIVERDİ, Araş. Gör. Safiyye MUMCUOĞLU, Gazi Üniversitesi'nden Araş. Gör. Emine AKKUŞ KOÇAK, Ankara Üniversitesi'nden Araş. Gör. Ethem KOÇAK, Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nden Yüksek Lisans öğrencisi Nurten KAMBUR, Yozgat Bozok Üniversitesi'nden Arkeoloji Bölümü öğrencileri Coşkun Furkan ERKOÇ, Bilal ARSLAN, Halise KOCAKURT, Fatma KAYNAR ve Emre ŞİMŞEK görev almışlardır. Araştırmamızı destekleyen Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne, Yozgat Bozok Üniversitesi Rektörlüğü'ne, ayrıca araştırmamız sırasında bize değerli yardımlarda bulunan Çayıralan Belediye Başkanlığı'na ve Çekerek Kaymakamlığı'na yürekten teşekkür ederiz.

YÖNTEM ve METOD

Yüzey araştırmaları kapsamında çalışılan ilçeler ve ilçelere bağlı köylerde yöre halkının yardımları ile arkeolojik kalıntıların varlığı saptanmıştır. Araştırmalar, yerleşimlerin tespiti ve belgelendirilmesi, haritalama ve çizim çalışmaları başlıkları altında gerçekleştirilmiştir. 2017 yılında olduğu gibi araştırma dâhilinde çalışma yapılan tüm yerleşimler, uydu bağlantılı koordinatları saptanarak haritalar üzerine kaydedilmiştir. Alınan noktalar, Yozgat İlinin tamamını kapsayan, Harita Genel Komutanlığının hazırlamış olduğu 1/25000 ölçekli haritalar ArcGIS programına entegre edilerek aktarılmıştır. Yüzeyden toplanan çanak-çömlek parçaları gibi önemli buluntular belgelenerek yerleşimlerin kronolojisi oluşturulmuş ve dönemsel yerleşim yoğunluğuna ait değerlendirme yapabilmek için gerekli bilgiler toplanmıştır. Ayrıca ziyaret edilen ilçelerde kaymakamlık, beldelerde belediye başkanlıkları ve köylerde ise muhtarlar ve halk ile görüşülerek Yozgat'ın zengin kültürel mirası ve bunların korunmaları gerektiği konusunda bilgilendirmeler yapılmıştır.

2018 YILI BULUNTU YERLERİ

Yozgat Çayıralan, Çandır, Çekerek ve Aydıncık ilçelerinde toplam 62 alanda arkeolojik tespit ve belgeleme çalışmaları yapılmıştır (Harita: 1). Bu çalışmalar sonucunda 25 yeni yerleşim de saptanmıştır.

ÇAYIRALAN İLÇESİ

İlçede toplam 30 alanda çalışılmıştır (Harita: 2/1). Bu alanlardan 16'sı yerleşim ve 14'ü *tümülüs*tür. İlçede belgelenen *tümülüs*lerin bazıları yan yana ikiz *tümülüs*ler şeklindedir. İçlerinden üç tanesinin kaçak kazılarla mezar odasına ulaşılmış olup mezar odaları yoğun tahribata uğramıştır. Diğer *tümülüs*lerde de kaçak kazılar yapıldığı görülmüş, fakat mezar odalarına ulaşılamamıştır (Resim: 1). Ayrıca ilçede Bizans Dönemine tarihlenen toplam beş mezar *stel*i, doksan altı mimari eleman ve kireçtaşı iki adak sunağı tespit edilerek belgelenmiştir. Çayıralan Kaymakamlık Binası ve Belediye'sinde korunan eserler üzerinde de gerekli çalışmalar yapılmıştır. İlçede çalışma yapılan alanlardan tarihlendirme unsuru bulunan bazı yerleşimlere aşağıda yer verilmiştir.

Çokradan Kale Höyüğü

Koordinatları: K: 39°19'48.15" D: 35°34'36.87"

Yozgat İli, Çayıralan İlçesi, Çokradan Köyü sınırları içerisinde Kaledibi Mevkiisinde yer alan höyüğün deniz seviyesinden yüksekliği 1329 m. ve ya-

rıçapı yaklaşık 27,5 m.'dir. Güney ve güneybatısı kayalık olan höyükte yerleşim, kuzey ve doğu tarafındadır (Resim: 2/1). Köyün ortasında bulunan ve yıkık evlerden yakın zamana kadar da üzerinde iskanın devam ettiği anlaşılan höyük yüzeyinde ve özellikle köylülerin toprak alımı sonucu oluşan kesitten çok sayıda seramik parçası tespit edilmiştir. Büyük bölümü el yapımı olan seramiklerin ana karakteristiği ETÇ özellikleri göstermektedir. Bunlar arasında en net tanımlanabilir olanlar Alişar III seramikleri olarak nitelendirilen boyalı seramiklerdir. Çark yapımı ve bant boya bezemeli gövde parçası yerleşimin Demir Çağı boyunca da iskân gördüğünü göstermektedir.

Aşağı Tekke Höyüğü

Koordinatları: K: 39°20'8.36" D: 35°39'25.82"

Yozgat İli, Çayıralan İlçesi, Aşağı Tekke Köyü'nün yaklaşık olarak 500 m. güneyinde yer almaktadır. Yarıçapı 140 m. ve deniz seviyesinden yüksekliği 1403 m. olan höyüğün doğusundan Çayıralan-Aşağı Tekke Köyü yolu ve batısından da dere geçmektedir (Resim: 2/2). Höyüğün tepe noktasında nirengi taşı bulunmaktadır. Etrafında aktif tarım arazileri bulunan höyük üzerinde ve çevresinde yoğun miktarda seramik parçalarına rastlanmıştır. Ele geçen yoğun seramik grubu içerisinde en erken buluntuları el yapımı, taşçık ve saman katkılı, koyu siyah yüzlü ETÇ kapları oluşturmaktadır. Bunların yanı sıra Demir Çağı kaseleri, *amphora* ve depolama kapları, M.Ö. IV. yüzyıl ve sonrasına tarihlendirilen çatı kiremitleri de yerleşim kronolojisi hakkında veriler sunmaktadır.

Külekçi Höyüğü

Koordinatları: K: 39°24'19.09" D: 35°39'8.55"

Yozgat İli, Çayıralan İlçesi, Külekçi Köyü sınırları içerisinde köy merkezinin yaklaşık 900 m. kuzeybatısında, Külekçi ve Kaletepe köy yolunun hemen 90 m. güneyinde yer almaktadır. Denizden yüksekliği 1513 m. olan höyüğün yarıçapı yaklaşık 42 m.'dir (Resim: 2/3). Höyük konisinde yoğun seramik parçalarına rastlanmıştır. Söz konusu gri ve koyu kahverengi, el yapımı bu kaplar yerleşimde iskanın Erken/Orta Tunç Çağında başladığını göstermektedir. Çark yapımı yayvan kâse parçası ve kaba günlük kullanım kapları ise Geç Demir Çağına kadar yerleşimde yaşamın devam ettiğini göstermektedir.

Başyurt Mevki Yerleşimi 1-2

1: Koordinatları: K: 39°20'8.57" D: 35.46'45.54"

2: Koordinatları: K: 39°20'6.78" D: 35.46'45.65"

Yozgat İli, Çayıralan İlçesi, Söbeçimen Köyü'nün yaklaşık olarak 1,5 km. doğusundaki Başyurt Mevkisinde bir tepenin yukarı ve aşağı yamacında yer alırlar (Resim: 2/4). Deniz seviyesinden yüksekliği 1754 m. olan ve mera olarak kullanılan yukarı yamaçta çok sayıda çatı kiremidi ve Roma Dönemi kırmızı astarlı seramik parçalarına rastlanmıştır. Seramiklerin yanı sıra bu alandan bulunduğu söylenen kireçtaşı bir adak sunağı Söbeçimen Köyü içerisinde tespit edildi. Yüksekliği 43,5 cm., alt-üst genişliği 23 cm. ve orta genişliği 17 cm. olan bu sunağın sol üst tarafı kırık ve eksiktir. MS III.-IV. yüzyıla tarihlendirilebilen sekiz satırlık "*Glaphyros, Theos Hypsistos'a söz verdiği üzere (sunusunu) adadı" şeklinde* Hellence bir yazıt bulunmaktadır[2].

Aşağı yamaçta yer alan ve deniz seviyesinden yüksekliği 1750 m. olan düz yerleşim ise aktif tarım arazisi olarak kullanılmaktadır. Buradan ele geçen çok sayıdaki seramik parçası ise Geç Tunç Çağı'ndan Roma Dönemine kadar ki zaman dilimine tarihlendirilmektedir.

Elma Deresinin Ağzı Kalesi

Koordinatları: K: 39°21'19.11" D: 35°45'25'31"

Yerleşim Çayıralan ilçesine 11 km. ve Derekemal Köyü'ne 4,5 km. olup köyün güneydoğusundadır. Deniz seviyesinden yüksekliği 1950 m. olan ağaçlık yüksek bir tepe üzerinde 700 m²'lik alan içerisinde kurulu olan yerleşimde savunma amaçlı 80 cm. kalınlığında, 200 m. uzunluğunda bir sur duvarının temelleri ve doğu, batı ve kuzeyde olmak üzere yarım daire planlı üç kule tespit edilmiştir. Güneyde de yalnızca temelleri görülebilen dördüncü bir kule yer almaktadır. Yarım daire planlı kulelerin çapı 2,20 m. ve korunmuş yükseklikleri yaklaşık 2 m.'dir. Sur duvarı temelleri ve kuleler, irili ufaklı moloz taşların harç ile tutturulmasıyla oluşturulmuştur. Kale yerleşiminde duvarların ve kulelerin kaçak kazılar sonucunda yoğun tahribata uğradığı görülmüştür. Alanda yoğun seramik parçalarına rastlanmamış ancak tespit edilen az sayıdaki parça yerleşimin en geç Geç Roma Döneminde kullanıldığına işaret etmektedir (Resim: 3).

---

2 Araştırmada tespit edilen epigrafik buluntular Araş. Gör. Fatih YILMAZ tarafından çalışılmaktadır.

Alıçalanı Mevki Yerleşimi

Koordinatları: K: 39°16'16.17" D: 35°44'4.95"

Yerleşim, Yozgat İli, Çayıralan İlçesi, Turluhan Köyü sınırları içerisinde kalmaktadır. Deniz seviyesinden yüksekliği 1841 m. olan yerleşim, Turluhan Köyü'nün yaklaşık olarak 5,2 km. doğusundaki Alıçalanı Mevkisinde yer almaktadır. Dağın eteğinde, yüksek bir kayalık üzerindeki yerleşimde kuzey – güney aksında uzanan uzun duvarlar ve bunları bölerek dar odalar oluşturan doğu – batı akslı duvarlar bulunmaktadır. Muhtemelen askeri bir gözetleme noktası olan yerleşimde açılan kaçak kazı çukurları çevresinde çok yoğun su künklerine ve *pithos* parçalarına rastlanmıştır (Resim: 4/1-2). Alanın güney ucunda ana kayaya oyularak yapılmış ve sarnıcı andıran bir çukur görülse de yüzeyinde sıva izlerine rastlanmamıştır. Tanımlanabilir olan tabak ve sofra *amphora* kaideleri ile kırmızı astarlı seramikler, Hellenistik ve Roma Dönemi özellikleri göstermektedir.

Fahralı Kilisesi

Koordinatları: K: 39°20'51.65" D: 35°36'9.28"

Kilise, Yozgat İli, Çayıralan İlçesi, Fahralı Köy yerleşiminin içerisinde yer almaktadır. Denizden yüksekliği 1392 m. olan kilisenin doğu yönündeki apsisi ve güneybatı duvarı kısmen korunmuş durumdadır. Yapının güneyindeki Fahralı Köyü Yukarı Çeşme'de devşirme olarak kullanılan ve yapıya ait bir impost başlık tespit edilmiştir. Uzunluğu 93 cm., yüksekliği 31 cm. ve derinliği 77 cm. olan başlığın sol üst köşesi kırık ve eksiktir. Uzun kenarları bezemesiz olan başlığın iki kısa kenarında ortada bir çelenk ve çelengin iki yanında stilize volütler ve zambak motiflerinden oluşan bezeme görülür (Resim: 4/3-4).

ÇANDIR İLÇESİ

İlçede toplam 9 alanda çalışılmış ve bu alanlardan 4'ü yerleşim, 5'i ise *tümülüs*tür (Harita: 2/2). Bu *tümülüs*lerin de ne yazık ki çoğunda kaçak kazılar yapıldığı görülmüştür. İlçede çalışma yapılan alanlardan önemli görülen iki höyüğe aşağıda yer verilmiştir.

Kayaözü Höyüğü

Koordinatları: K: 39°13'54.13" D: 35°27'20.64"

Yozgat İli, Çandır İlçesi, Kayaözü Mevkisinde yer almaktadır. Çandır İlçesinin yaklaşık 4,5 km. batısında ve Boğazlıyan-Çandır yolunun yaklaşık 300

m. güneyinde yer almaktadır. Hemen kuzey ve kuzeybatı yanında aktif bir taş ocağı bulunmaktadır. Taş ocağı höyüğü oldukça tehdit edici bir durumdadır. Yaklaşık 41 m. yarıçapındaki höyüğün deniz seviyesinden yüksekliği 1180 m.'dir (Resim: 5/1-3). Höyük konisinde yoğun miktarda seramik parçalarına rastlanmış ve taştan yapılmış bir ağırşak tespit edilmiştir. Ele geçen seramikler, bu alandaki yerleşimin ETÇ'de başlayıp Geç Demir Çağı'na kadar da devam ettiğini göstermektedir.

Höyüktepe Höyüğü

Koordinatları: K: 39°13'43.72" D: 35°28'45.86"

Yozgat İli, Çandır İlçesi, Yenimeydan Mahallesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Çandır İlçesinin yaklaşık olarak 3,5 km. batısında, Boğazlıyan-Çandır yolunun ise 160 m. güneyinde yer almaktadır. Yaklaşık 2 km. kuzeybatısında Kayaözü Höyüğü yer almaktadır. Deniz seviyesinden yüksekliği 1210 m. olan höyük doğal tepe üzerinde kurulmuştur. Etrafı aktif tarım alanları ile çevrili ve güneyinden dere geçen höyüğün yarıçapı 51 m.'dir (Resim: 5/4). Höyük konisinde yoğun olarak seramik parçalarına rastlanmıştır. Bu parçalar genel hatlarıyla Orta ve Geç Demir Çağı özellikleri göstermektedirler.

ÇEKEREK İLÇESİ

İlçede toplam 17 alanda çalışılmış ve bu alanlardan 16'sı yerleşim ve biri *tümülüs*tür (Harita: 2/3). Çekerek İlçesinde 10 adet mimari eleman tespit edilerek belgelenmiştir. Bunlardan altısı sütun tamburu parçası, biri vida ağırlık taşı, biri altlık/kaide, biri dibek ve biri de sekizgen sunaktır. Sekizgen sunağın iki yüzünde keklik tasviri bulunmakta ve sunağın ikinci kullanım evresinde üst kısmı oyularak dibek olarak kullanıldığı görülmüştür. İlçede çalışılan alanlardan önemli olan ve tarihlendirme unsuru bulunan bazı yerleşimlere aşağıda yer verilmiştir.

Gönülyurdu Kaletepe Yerleşimi ve Yapı Kalıntıları

Koordinatları: K: 40°03'38.20" D: 35°34'23.26"

Yerleşim, Yozgat İli Çekerek İlçesi Gönülyurdu (Çürük) Köyü'nün yaklaşık 2,3 km. güneybatısında Dağtarla Mevkisindeki tepelik ve ormanlık bir alanda yer almaktadır. Kuzeyinden Zile-Turhal yolu geçen yerleşim, eğimli geniş bir alana yayılmıştır. Deniz seviyesinden yüksekliği 1080 m.'dir. Yerleşimin merkezinde yüksek bir kaya kütlesi yer almaktadır. Doğusundan ve

batısından basamaklarla çıkılan bu alan, olasılıkla Demir Çağı'nda bir kutsal alan olarak kullanılmıştır. Sonraki evrelerinde kayalar kesilerek mezarlar oluşturulmuş ve *nekropol* olarak kullanımı devam etmiştir. Son evresi olan Bizans Döneminde ise kayalığın üzerine *apsis*li bir yapı eklenmiştir. Kutsal alan olduğu düşünülen bu yerleşimde Geç Roma Dönemine (M.S. IV. yüzyıl) tarihlendirilen bir adet bronz sikke ele geçmiştir (Resim: 6). Kaya kütlesinin çevresinde de anakayaya oyulmuş hatıl yuvaları ve yapı kalıntıları tespit edilmiştir. Sözü edilen yerleşimin güneydoğusunda olasılıkla Piskopos Sarayı olan bir yapıya ait mozaikli bir mekân yer almaktadır. Yozgat Müze Müdürlüğü bu yapıda 2017 yılında kurtarma kazısı ve koruma çalışmaları gerçekleştirmiştir. Yapının renkli taş ve cam tesseralardan oluşan mozaiğinde M.S. V.–VI. yüzyıla tarihlendirilen bir yazıt bulunmaktadır (Resim: 7). Kaletepe yerleşiminde yoğun miktarda seramik parçalarına rastlanmıştır. En erken seramik örnekleri Orta Demir Çağına (M.Ö. 900-600) tarihlenmektedir. Buradaki iskân faaliyetleri Roma Dönemi boyunca da devam ederek Bizans Dönemine kadar yaşam izleri takip edilmiştir.

Kızlarkayası Su Sarnıcı

Koordinatları: K: 40°03'20.79" D: 35°32'46.47"

Çekerek İlçesi'nin yaklaşık 2,8 km. güneydoğusunda, Tokat-Yozgat yolunun ise yaklaşık 550 m. güneyinde yer almaktadır. Sarnıcın deniz seviyesinden yüksekliği 799 m.'dir. Ulaşılması oldukça zor bir kayalık alan üzerine anakayanın oyulmasıyla yapılmıştır. Bulunduğu kayalık alanın batısından ve kuzeyinden Çekerek Çayı geçmekte ve güneyinde ise çaya kadar aktif tarım arazileri bulunmaktadır. Bu yapı, tüm bölgede sıklıkla rastlanan Hellenistik Dönem savunma sisteminin bir parçası olan ve basamaklı kaya sarnıcına sahip bir kaledir. İyi korunmuş durumda olan ve 3,93 m. genişliğindeki girişinden itibaren aşağı doğru inen 156 basamaklı sarnıcın derinliği yaklaşık 60 m.'dir. 156. basamaktan itibaren molozla dolu olduğu için zemini görülememiştir. Aşağı doğru inen merdiven basamak rıht yüksekliği ortalama 0,25 m., sahan genişliği ise ortalama 0,26 m.'dir. Sarnıcın dip kısmına doğru olan bölümü milli toprakla kapanmıştır. Yüksek bir kayalığın üst noktasına yontularak yapılan sarnıcın bulunduğu alanın etrafında da yerleşim izleri mevcuttur. Kayalık alanın batısında anakayaya oyulmuş basamaklar kısmen korunmuş durumdadır. Özellikle kayalık alanın güneyinde oldukça yoğun seramik parçalarına rastlanmıştır. Etrafındaki kaya işçilikleri ve yoğun seramik parçaları yardımıyla, sarnıcın da bulunduğu bu kayalık alanın Geç De-

mir Çağından itibaren başlayıp, Hellenistik ve Roma Dönemleri boyunca da kullanılan bir kale yerleşimi olduğu sonucuna varılmıştır.

İsaklı Kaletepe Yerleşimi
Koordinatları: K: 40°03'30.19" D: 35°29'47.30"

Yerleşim, Yozgat İli Çekerek İlçesi, İsaklı Köyü sınırları içerisinde yer almaktadır. İsaklı Köyü'nün yaklaşık 500 m. kuzeydoğusunda Kaletepe Mevkisinde yer alan yerleşimin hemen doğusundan Çekerek-Zile yolu geçmekte ve güneydoğusunda da Süreyyabey Barajı bulunmaktadır. Deniz seviyesinden yüksekliği 874 m. olan yerleşim geniş bir alana yayılmakta ve günümüzde tarım arazisi olarak kullanılmaktadır. Yerleşimin güneybatısında yaklaşık 150 m. çapında bir höyük bulunmaktadır. Höyükte tespit edilen seramik parçaları buradaki iskanın Tunç Çağından başlayarak Demir Çağı boyunca devam ettiğini göstermektedir. Höyüğün kuzey ve doğusundaki geniş bir alanda Roma Dönemine tarihlenen yapı kalıntıları ve mozaik tabanlı bir yapıya rastlanmıştır. Ayrıca yerleşimin batısındaki tepelik alanlarda anakayanın oyulmasıyla oluşturulan mekanlar bulunmaktadır. Söz konusu bu alanda tespit edilen seramik parçaları ve cam buluntular da iskanın Hellenistik Dönemden Bizans Dönemine kadar devam ettiğine işaret eder (Resim: 9).

Kızılkale Kale Yerleşimi
Koordinatları: K: 39°58'10.70" D: 35°31'31.67"

Yozgat İli, Çekerek İlçesi, Arpaç Köyü'nün yaklaşık 2,7 km. doğusundaki Kızılkale Mevkisinde yer almaktadır. Deniz seviyesinden yüksekliği 850 m. ve yarıçapı 67 m. olan yerleşim, yüksek kayalık ve tepelik bir alana kurulmuştur. Yerleşimde kaçak kazılar sonucu yapı duvarları tahrip edilerek ortaya çıkarılmıştır (Resim: 10). Alanda Geç Tunç Çağı parlak kırmızı astarlı seramiklerinin yanı sıra oldukça yoğun Orta ve Geç Demir Çağı boya bezemeli kap parçaları ve Hellenistik Dönem tabakları da tespit edilmiştir. Tüm bu verilerden hareketle Tunç Çağı'nın erken evrelerinde kaya altı sığınağı olarak kullanılan alan, Geç Demir Çağında savunma sisteminin bir parçası olan kale yerleşimi olarak kullanılmış ve bu işlevi Hellenistik Dönem boyunca da devam etmiştir.

Özüveren Doğu Roma Tepe Yerleşimi
Koordinatları: K: 40°5'17.26" D: 35°34'25.91"

Yozgat İli Çekerek İlçesi Karamalak Mevkisindeki yerleşimin yaklaşık 1,5 km. kuzeybatısında Özören (Özüveren) Köyü, yaklaşık 1 km. güneydoğu-

sunda Gönülyurdu Köyü ve hemen kuzeyinde Zile-Turhal yolu yer almaktadır. Güneyinden Çekerek Çayı geçmektedir. Deniz seviyesinden yüksekliği 803 m. olan yerleşimin yarıçapı 75 m.'dir. Doğu Roma yerleşimi olarak tescillenmiş olsa dahi yapılan yüzey gözlemlerinde Orta/Geç Tunç çağına ait olması muhtemel el yapımı kırmızı astarlı seramikleri ve Demir Çağına ait boya bezemeli kap parçaları tespit edilmiştir. Geç Antik Dönem kap parçaları gözlemlenmiştir (Resim: 11/3-4).

Kargatepe Yerleşimi

Koordinatları: K: 40°2'59.64" D: 35°37'15.36"

Yozgat İli, Çekerek İlçesi, Fakıdağı Köyü'nün yaklaşık 1,6 km. kuzeybatısındaki Kargatepe Mevkii'sinde yer almaktadır. Etrafı ormanla kaplı höyüğün kuzeyinde ve kuzeydoğusunda tarım arazileri bulunmaktadır. Deniz seviyesinden yüksekliği 1442 m. ve yarıçapı 16 m. olan höyük konisi kaçak kazılar nedeniyle oldukça büyük tahribata uğramıştır. Höyük konisinin tam ortası kaçakçılar tarafından büyük bir çukur açılarak tahrip edilmiştir. Yapılan kaçak kazı çukurunun batısındaki kesitte insana ait iki kafatası görülmüştür. Höyük konisinde ve çevresinde yoğun miktarda seramik parçalarına rastlanmıştır. Araştırma kapsamında Yozgat genelinde M.Ö. 3000 dolaylarında yerleşim yerleri sayısında çok yoğun bir artış gözlemlenmektedir. Kargatepe yerleşiminde de tam bu döneme denk gelen bir yerleşim olduğu tespit edilmiştir. Burada oldukça önemli olan, Geç Kalkolitik Çağ ve Tunç Çağı boyunca Doğu Anadolu, Transkafkasya, Azerbaycan ve Kuzeybatı İran'ı içine alan bir yayılma gösteren Karaz Kültürü'ne özgü kap parçalarının burada da görülmüş olmasıdır (Resim: 11/5).

Çördüklü Tepe Üstü Yerleşimi

Koordinatları: K: 39°58'11.29" D: 35°22'46.53"

Yozgat İli, Çekerek İlçesi, Beyyurdu Köyü'nün yaklaşık 1 km. kuzeydoğusunda, Tokat-Yozgat yolunun ise 100 m. doğusunda Çördüklü Mevkisinde yer almaktadır. Deniz seviyesinden yüksekliği 1222 m. ve yarıçapı 21,5 m.'dir. Kayalık ve ağaçlıklı bir yerde bulunan yerleşimde iskân ETÇ'de başlamış ve Demir Çağı ortalarına kadar devam etmiştir (Resim: 11/6). Yerleşimde oldukça büyük tahribata yol açan kaçak kazı çukurları bulunmaktadır.

Mezarkayası Tepe Üstü Yerleşimi

Koordinatları: K: 40°6’15.67” D: 35°38’3.72”

Yozgat İli, Çekerek İlçesi, Kamışcık Köyü’nün yaklaşık 450 m. güneybatısında yer almaktadır. Tepelik ve ormanlık bir alan içerisindeki yerleşimin deniz seviyesinden yüksekliği 850 m. ve yarıçapı 15 m.’dir. Yerleşimde yoğun olarak öğütme taşı ve seramik parçalarına rastlanmıştır (Resim: 11/1). Yerleşimin tam ortası kaçakçılar tarafından çukur açılarak tahrip edilmiştir. Tahrip edilen alanda ve çevresinde yoğun olarak öğütme taşı, obsidyen ve seramik parçalarına rastlanmıştır. Bu seramikler arasında el yapımı ETÇ çömlek parçalarının yanı sıra çark yapımı Demir Çağı seramikleri de yer almaktadır.

Kamışcık Köyü İşlik

Koordinatları: K: 40°6’32.16” D: 35°38’50.40”

Yozgat İli, Çekerek İlçesi, Kamışcık Köyü’nün yaklaşık 815 m. doğusunda yer almaktadır. Ormanlık bir alanda bulunan işliğin deniz seviyesinden yüksekliği 893 m.’dir. Kanal uzunluğu 9,10 m., genişliği 0,27 ile 0,10 m. arasındadır. Kanalın akıtıldığı çanağın derinliği 0,97 m. ve çapı 1,67x1,50 m.’dir (Resim: 11/2). İşlik ve çevresinde az sayıda da olsa Geç Antik Dönem seramik ve çatı kiremitlerine rastlanmıştır.

Bazlambaç Höyüğü ve Tümülüsü

Höyük Koordinatları: K: 40°10’37.91” D: 35°21’24.82”

Tümülüs Koordinatları: K: 40°9’46.56” D: 35°23’13.63”

Bazlambaç Köyü’nün yaklaşık 3,6 km. kuzeybatısında ve Kırıkkale-Tokat yolunun ise yaklaşık 100 m. kuzeyinde yer almaktadır. Etrafı tarım alanlarıyla çevrili höyüğün deniz seviyesinden yüksekliği 723 m. ve yarıçapı da 115 m.’dir. Höyükte çok yoğun miktarda seramik parçaları tespit edilmiş olup yer yer yapı duvarlarına da rastlanmaktadır. Ayrıca bir adet taş mühür ele geçmiştir. Höyük üzerindeki kaçak kazı çukurlarından birinde bir insana ait iskelet ortaya çıkarılmış ve kemikleri dağılmış durumdadır. Höyük üzerinde ve çevresinde yapılan araştırmalarda MÖ 3000’lerde başlayan ETÇ’ye ait çok kaliteli oluk bezemeli seramikler tespit edilmiştir (Resim: 12/1). Seramik yoğunluğu ETÇ olsa da höyüğün en üst noktasında kaçak kazılarla tahrip edilmiş yapı duvarları ve çevresindeki çatı kiremitleri yerleşimin Demir Çağında da devam ettiğini göstermektedir.

Tümülüs ise Bazlambaç Köyü'nün yaklaşık 800 m. güneybatısında ve Kırıkkale-Tokat yolunun ise yaklaşık 170 m. güneybatısında yer almaktadır. Tümülüsün mezar odasının kaçak kazılar nedeniyle tahrip edildiği görülmüştür.

AYDINCIK İLÇESİ

İlçede toplam 6 alanda çalışılmıştır (Harita: 2/4). Ayrıca yapılan çalışmalarda 10 mezar steli, iki kireçtaşı çörten, bir eşik taşı, 1 değirmen taşı, bir mermer *templon* payesi, bir sütun tamburu, bir vida ağırlık taşı, iki dibek, bir öğütme taşı ve bir sütun kaidesi tespit edilerek belgelenmiştir. Bizans Dönemine tarihlenen 10 mezar *stel*inden sekizi yazıtlıdır. İlçede çalışma yapılan alanlardan tarihlendirme unsuru bulunan bazı yerleşimler aşağıda verilmiştir.

Kazankaya Kanyonu Sur Duvarı Kalıntıları ve Kaya Sunakları
Sur Duvarı Koordinatları: K: 40°13'45.47" D: 35°19'39.41"
Basamaklı Kaya Sunakları Koordinatları: 1- K: 40°13'8.20" D: 35°19'6.80"
2- K: 40°13'21.64" D: 35°19'23.59"

Sur duvarı ve basamaklı kaya sunakları, Yozgat İli, Aydıncık İlçesi, Kazankaya Köyü'nün yaklaşık 2,3 km. kuzeydoğusunda ve Kazankaya Kanyonunun girişinde ve içerisinde yer almaktadır. Sur duvarı kalıntılarının deniz seviyesinden yüksekliği 650 m.'dir. Kanyonu doğu-batı yönünde kapatan sur duvarının ölçülebilen uzunluğu dere yatağına kadar yaklaşık 66,5 m.'dir. İrili ufaklı moloz taşların harç ile tutturulmasıyla yapılmış sur duvarının kalınlığı 1,80 m. ve korunmuş yüksekliği 1 ile 5 m. arasında değişiklik göstermektedir. Kanyonun sur duvarının yaklaşık 110 m. kuzeyinde beş basamaktan oluşan basamaklı kaya sunağı bulunmaktadır (Resim: 12/2). Ayrıca Yazılıtaş Mevkisinde ve Kazankaya Kanyonu girişinin yaklaşık 200 m. batısında da ikinci bir basamaklı kaya sunağı yer almaktadır. 3 basamaktan oluşan kaya sunağının etrafı kaçakçılar tarafından patlatılmak üzere hazırlanmıştır. Basamaklı sunak çevresinde seramik parçalarına rastlanmıştır. Bu parçalar arasında Roma Dönemi kırmızı astarlı kâse parçaları yoğunluk göstermektedir.

Kaletepe Höyüğü
K: 40°9'12.68" D: 35°16'51.83"

Yerleşim, İlçe merkezinin 2,4 km. kuzeyinde yer almaktadır. Deniz seviyesinden yüksekliği 745 m. ve yarıçapı yaklaşık olarak 70 m.'dir. Etrafı tarım arazileriyle çevrili höyüğün tepe kısmı tarımsal amaçlı kullanılmakta olup,

üzerinde kaçak kazı çukurları bulunmaktadır. Höyükte oldukça tahribat yaratan kaçak kazı çukurlarının kesitlerinde yerleşim tabakaları görülebilmektedir. Yüzeyinde Tunç Çağına ait olması muhtemel el yapımı, kaba seramiklerin yanı sıra çark yapımı ve boya bezemeli Orta/Geç Demir Çağı seramikleri ve sırlı Ortaçağ/Bizans seramikleri tespit edilmiştir. Ayrıca kaçak kazı çukurlarında pişmiş topraktan yapılmış Tunç Çağına tarihlenebilen at başı figürini bulunmuştur (Resim: 12/3).

Ağıllı Kalesi

Koordinatları: K: 40° 6'44.07" D: 35°18'15.61"

Ağıllı Köyü'nün yaklaşık 850 m. kuzeydoğusunda ve Kıyıkışla Köyü'nün de yaklaşık 2,2 km. güneybatısında, yüksek kayalık bir tepeye kurulu olan Ağıllı Kalesini, ormanlık bir alan çevrelemektedir. Kalenin deniz seviyesinden yüksekliği 1362 m.'dir. Bulunduğu tepenin etrafını çeviren sur duvarlarının genişliği yaklaşık 1,45 m.'dir. Söz konusu kale olasılıkla savunma amaçlı bir yerleşimdir (Resim: 12/4). Kalede az sayıda seramik parçalarına rastlanmıştır. Fakat harç kullanılmadan oluşturulmuş duvar yapısı Roma Dönemi öncesine ait bir kale olabileceğini düşündürmektedir.

Turluk Tepe Yerleşimi

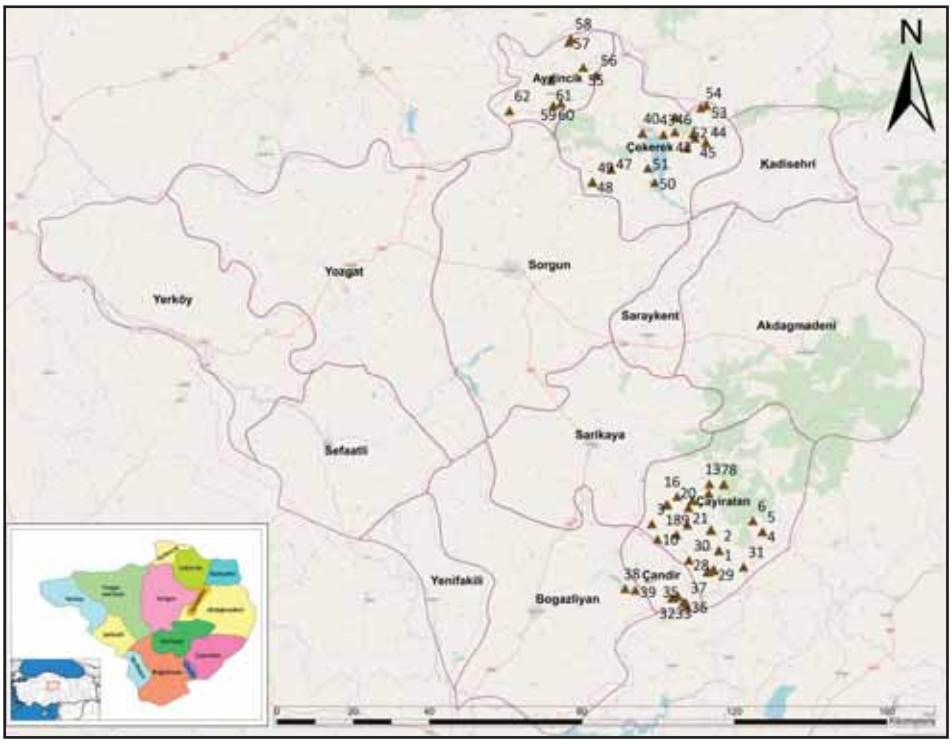
K: 40°5'56.69" D: 35°11'0.03"

Yerleşim, Yozgat İli Kuşsaray Köyü'nün yaklaşık olarak 1,3 km. güneybatısında yer almaktadır. Deniz seviyesinden yüksekliği 1183 m. ve yarıçapı yaklaşık olarak 69 m.'dir. Etrafı ormanlık alanla çevrili yerleşim, tepenin güney ve doğu kesimlerindedir. Tespit edilen seramiklerin form tipleri ve bezeme geleneklerine bakıldığında Geç Demir Çağı özellikleri göstermektedir.

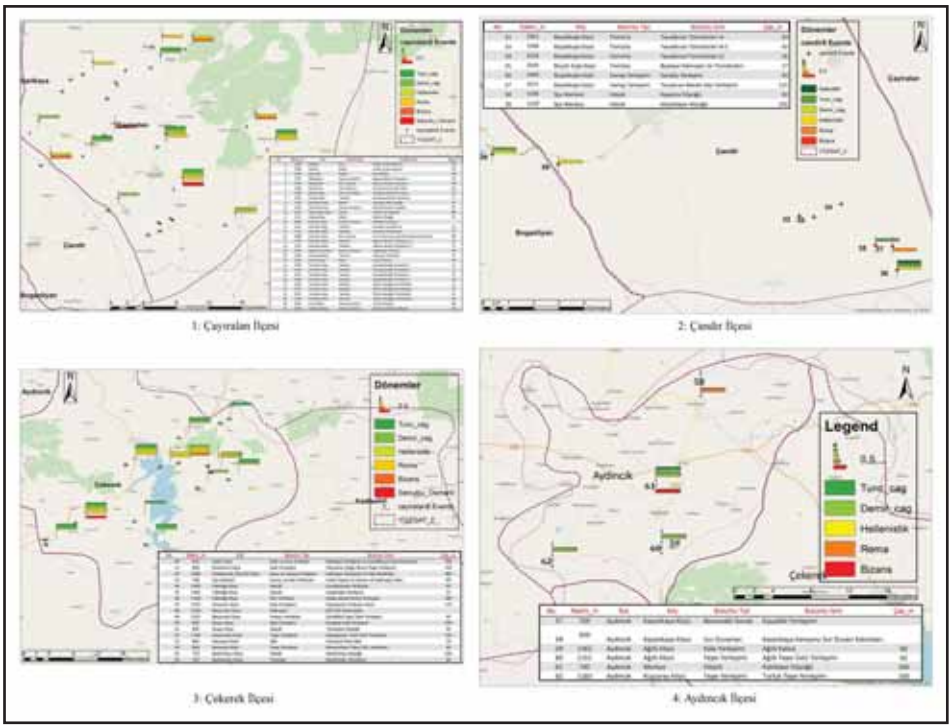
SONUÇ

Araştırma kapsamında yapılan gözlemler sonucunda, Yozgat İli sınırları içerisinde bulunan yerleşimlerin büyük bölümünde Geç Kalkolitik Çağdan başlayan yerleşim kronolojisi, Demir Çağı boyunca da devam etmiş ve kimi alanlarda bu kronoloji Roma ve Bizans Dönemlerine kadar süreklilik göstermektedir. Kalkolitik Döneme tarihlendirilen seramikler 1 yerleşimde tespit edilirken Tunç Çağında bu sayı 19 yerleşime çıkmaktadır. Demir Çağına geçişte devamlılık gözlenmekte ve bu dönem 24 merkezle temsil edilmektedir.

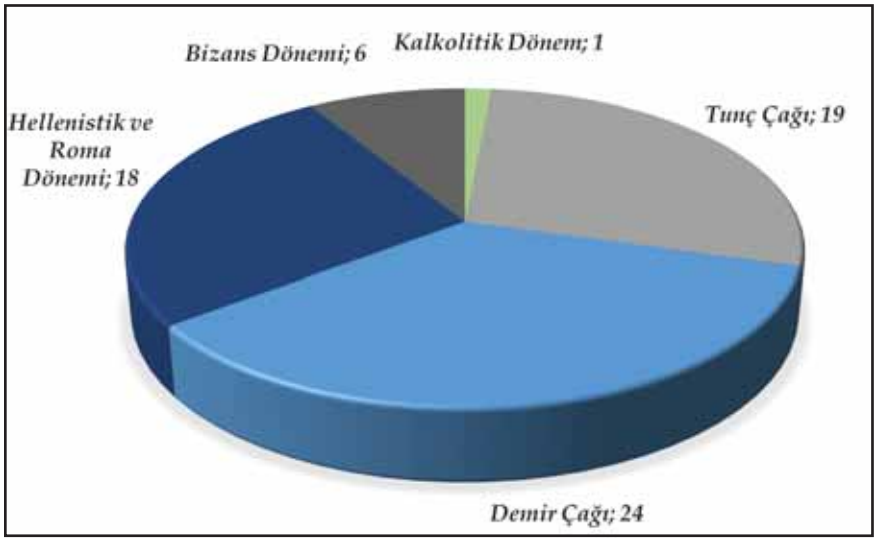
Toplam 18 merkezde de Helenistik ve Roma Dönemlerine ait materyaller, 6 yerleşimde ise Bizans Dönemine dair materyaller saptanmıştır (Grafik: 1). Araştırma kapsamına giren dönemlere ait bulguların büyük bölümü, höyükler gibi çok evreli yerleşimlerde tespit edilmiştir. Sadece yüzeyden gözlemlenen materyaller doğrultusunda bile tespit edilen alanlarda kültürel devamlılık konusunda net bir yargıda bulunulamasa da en azından kronolojik devamlılık olduğu sonucuna varılabilmiştir. Ayrıca 2018 yılında yapılan çalışma kapsamında tespit edilen ve belgelenen mimari elemanların ve yazıtların büyük kısmı Bizans Dönemine tarihlendirilmektedir.

Harita 1: 2018 Yılında çalışılan alanlar.

Harita 2: 2018 Yılında çalışılan ilçeler.

Grafik 1: 2018 Yılı çalışılan yerleşimlerin dönemlere göre dağılımı.

Resim 1: 1-5 Çayıralan ilçesindeki tümülüsler.

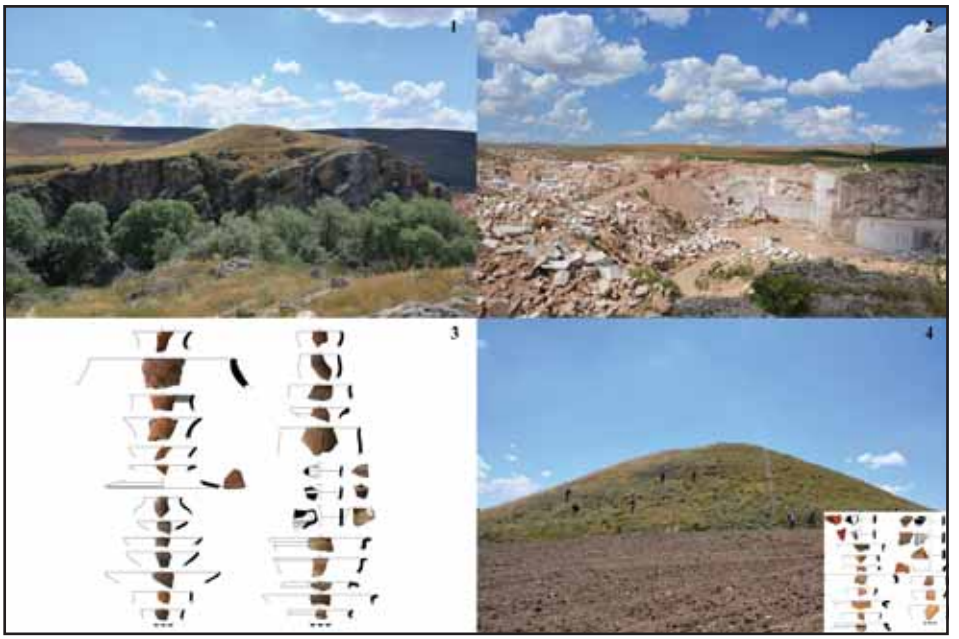
Resim 2: 1- Çokradan Kale Höyöğü; 2- Aşağıtekke Höyüğü; 3- Külekçi Höyüğü; 4- Başyurt Mevki Yerleşimi.

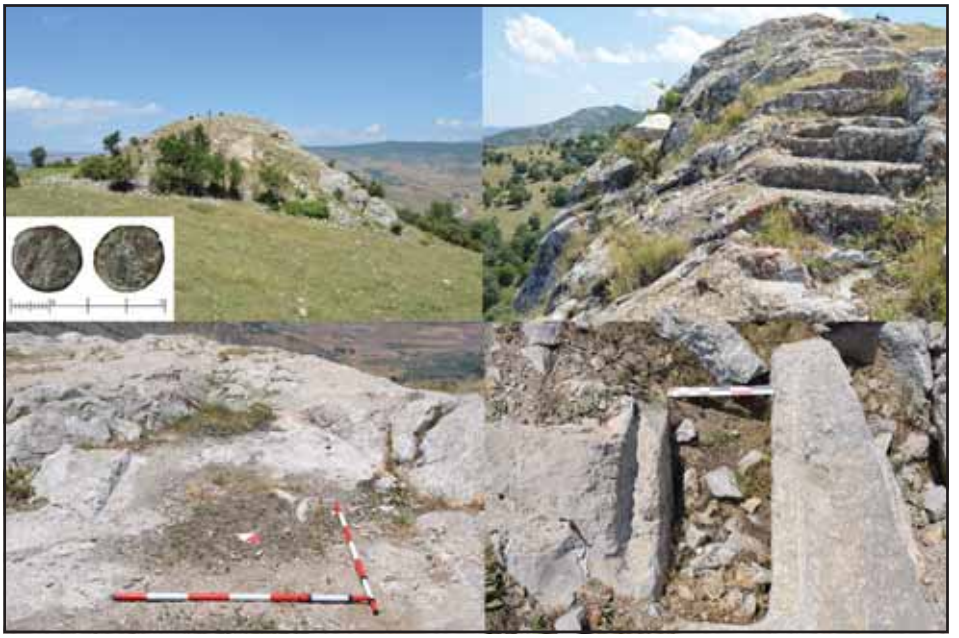
Resim 3: Elma Deresi'nin Ağzı Kalesi.

Resim 4: 1-2 Alıçalanı Mevki Yerleşimi; 3-4 Fahralı Kilisesi.

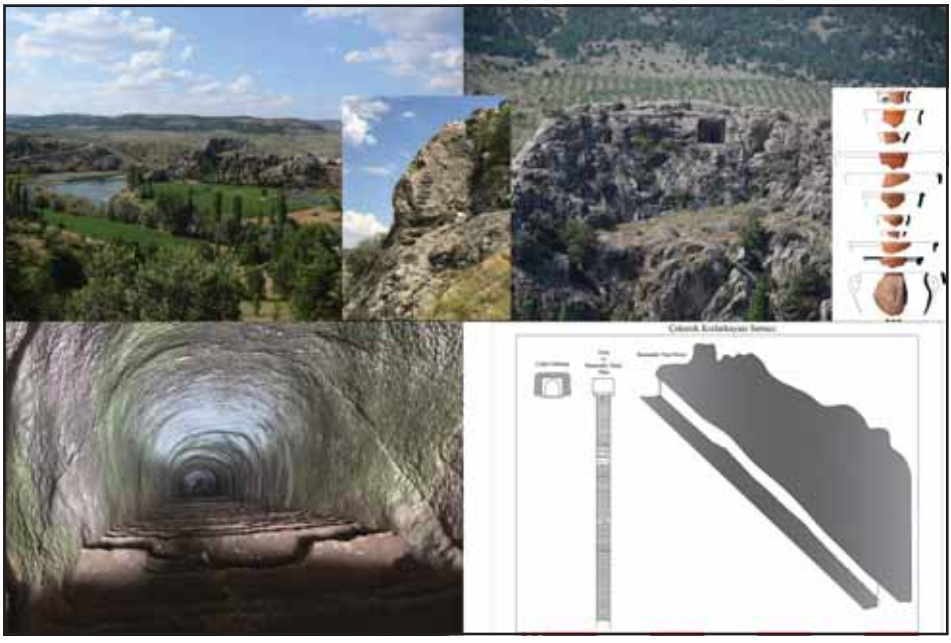
Resim 5: 1-3 Kayaözü Höyüğü; 4- Höyüktepe Höyüğü.

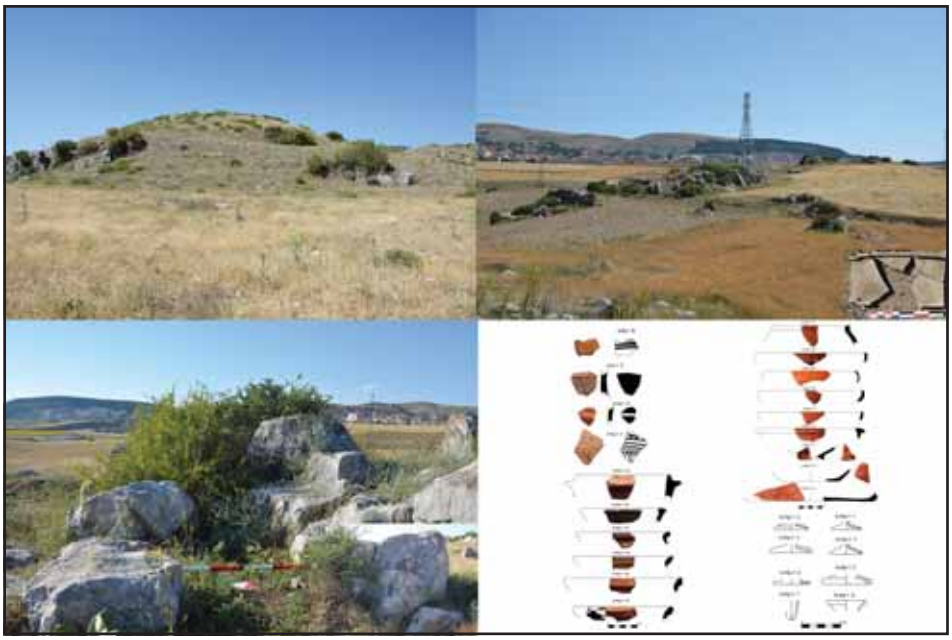
Resim 6: Gönülyurdu Kaletepe yerleşimi ve yapı kalıntıları.

Resim 7: Gönülyurdu Kaletepe yerleşimi ve yapı kalıntıları.

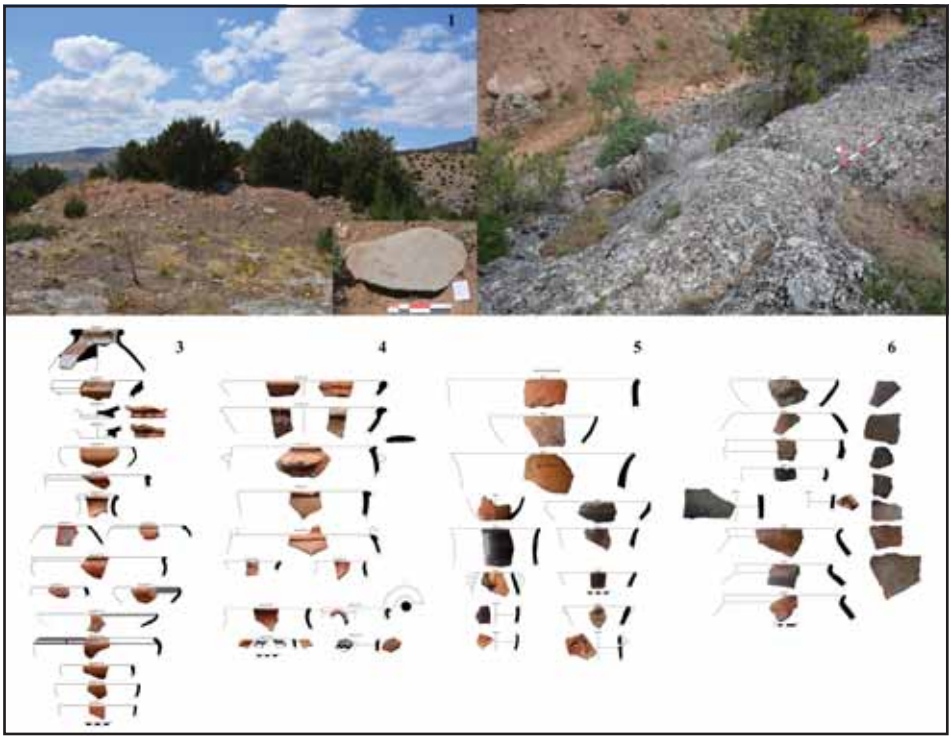
Resim 8: Kızlarkayası su sarnıcı.

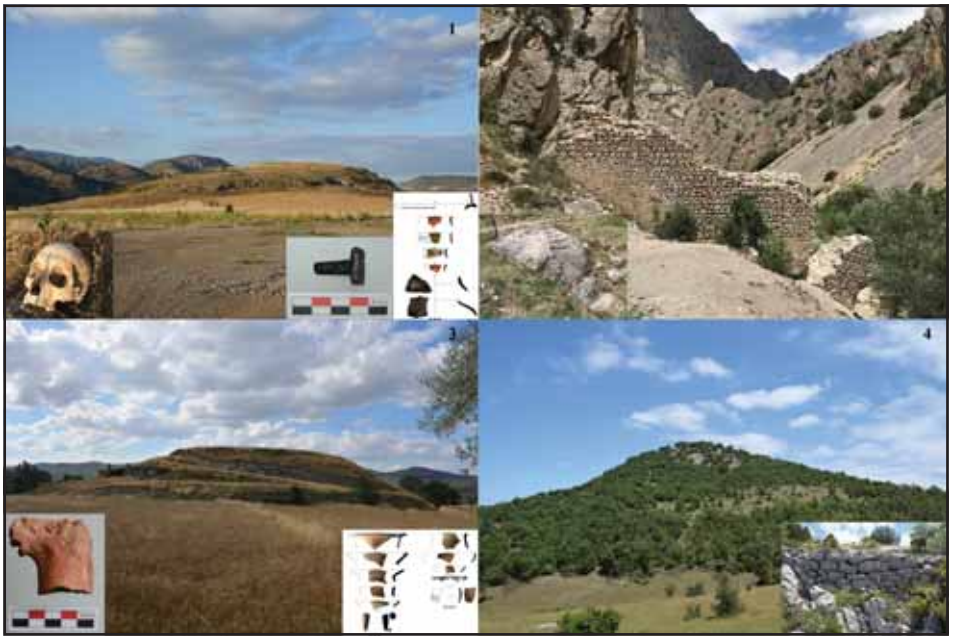
Resim 9: İsaklı Kaletepe yerleşimi.

Resim 10: Kızılkale kale yerleşimi.

Resim 11: 1- Mezarkayası tepe üstü yerleşimi; 2- Kamışçık Köyü işlik; 4-3 Özüveren Doğu Roma Tepe yerleşimi seramikleri; 5- Kargatepe yerleşimi seramikleri; 6- Çördüklü Tepe üstü yerleşimi seramikleri.

Resim 12: 1- Bazlambaç Höyüğü; 2- Kazankaya Kanyonu sur duvarı ve Basamaklı Kaya Sunağı; 3- Aydıncık Kaletepe Höyüğü; 4- Ağıllı Kalesi.